

LASTEN VARHAISKASVATUSMAKSUJEN MÄÄRÄÄMISPERUSTEET 1.8.2026 LUKIEN

Lasten varhaiskasvatuksesta perittäviä maksuja määriteltäessä noudatetaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia (1503/2016), siihen lakiin liittyviä ilmoituksia sekä kaupunkipalvelujen lautakunnan tekemiä päätöksiä. 1.8.2026 voimaan astuvan indeksitarkistuksen myötä varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu sekä alin perittävä maksu muuttuvat, kuten myös perheiden kuukausitulorajat muuttuvat (Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus indeksillä tarkistetuista varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1028/2025)

Varhaiskasvatuksen maksu

Kokopäiväisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu on nuorimmasta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta perheen koon mukaan määräytyvän oheisen taulukon mukaisen maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävstä kuukausitulosta. Ylin varhaiskasvatuksen kuukausimaksu on **335 euroa** kuukaudessa perheen nuorimmasta lapsesta. Perheen toisesta kokopäivähoitolapsesta maksu on 40 % ensimmäisen lapsen maksusta. Jos samasta perheestä on varhaiskasvatuksessa enemmän kuin kaksi lasta, on kuukausimaksu seuraavilta 20 % nuorimman lapsen maksusta. Lasta koskevaa **32 euroa** pienempää kuukausimaksua ei peritä. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Jos lapsen huoltajat asuvat erillään, ja lapsi asuu molempien huoltajien luona sopimuksen mukaan vuorotellen, määritellään kuukausimaksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on vakituinen asuinpaikka. Perheen koon muuttuessa on siitä ilmoitettava välittömästi laskutukseen. Perheen koko tarkistetaan tarvittaessa väestörekisteristä.

Perheen koko hlöä	Vähimmäis-tuloraja €/kk	Todellinen vähimmäis-tuloraja* €/kk	Maksu-prosentti	Tulot joilla enimmäismaksu
2	4369	4669	10,7	7500
3	5635	5935	10,7	8767
4	6399	6699	10,7	9530
5	7163	7463	10,7	10294
6	7925	8225	10,7	11056

*Alle 32 euron maksuja ei veloiteta.

Jos perheen koko on suurempi kuin 6 henkilöä, korotetaan maksun määräämisperusteena olevaa tulorajaa **295 eurolla** kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta. Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään.

Tuntiperusteinen maksu

Varhaiskasvatuksessa on käytössä tuntiperusteinen maksu, joka määräytyy etukäteen varatun varhaiskasvatustarpeen mukaan seuraavasti:

Maksu-luokka	Käytettävissä oleva enimmäistuntimäärä h/kk	% tulojen mukaisesta maksusta	Hoitomuoto	Keskimäärin h/päivä
8.	yli 170	100	Kokopäivähoito	10
7.	170	81	"-	8
6.	150 (noin 35 h/viikko)	71	"-	7
5.	130	62	"-	6
4.	110	52	"-	5
3.	90 (noin 20 h/viikko)	43	Osapäivähoito	4
2.	70	33	"-	3
1.	50	24	"-	2

Keskimääräinen päivittäinen varhaiskasvatusaika on laskettu jakamalla maksuluokan mukainen tuntimäärä luvulla 21, mikä on kuukauden keskimääräinen varhaiskasvatuspäivien lukumäärä. Varhaiskasvatuspaikkaan on ilmoitettava etukäteen varhaiskasvatustarpeen päivät.

Varhaiskasvatusmaksu lasketaan siis ensin tulojen mukaan ja sitten suhteutetaan varattuihin tunteihin.

Jos esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta, laskutetaan täydentävästä varhaiskasvatuksesta yllä olevan taulukon mukaan etukäteen ilmoitetun tarpeen mukainen maksu. Jos tunteja ei varata etukäteen, peritään maksu neljännen maksuluokan mukaan.

Laskutus tapahtuu ennakoon ilmoitetun enimmäistuntimäärän mukaan. Mikäli toteutunut varhaiskasvatuksen tarve ylittää ennakkovarauksen, peritään maksu käytetyn tuntimäärän mukaisesti. Jos tuntien määrä ylittää varatun maksuluokan tuntien määrän 3 kuukauden ajan peräkkäin, siirretään maksu ylempään luokkaan. Jos tuntitarve pysyvästi vähenee, voi perhe tehdä tuntirajavalinnan muutoksen. Jos varhaiskasvatustarpeen tunteja ei varata ennen varhaiskasvatuksen alkamista, määräytyy maksu enimmäistuntien mukaan. Maksua tarkistetaan tuntien ilmoittamista seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Tilapäisen hoidon maksu

Tilapäinen hoito on kyseessä silloin, kun lapsi on hoidossa enintään 5 päivää kuukaudessa ja lapselle ei ole myönnetty kunnallista varhaiskasvatuspaikkaa. Tilapäisen hoidon osalta ei varhaiskasvatuksessa käytetä tuntiperustetta. Vanhemmat voivat ostaa lapselleen tilapäistä varhaiskasvatusta, josta peritään kokopäivältä 20 € ja sisaruksilta 15 €, osapäivältä (enint. 5 h/pvä) 15 € ja sisaruksilta 10 €. Tilapäistä varhaiskasvatusta voidaan antaa päiväkot- tai perhepäivähoidossa olevien lasten poissaolojen vuoksi vapaana olevilla hoitopaikoilla.

Varhaiskasvatusmaksu varhaiskasvatuksen alkaessa ja päättyessä

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu peritään varhaiskasvatuksen keston mukaisten kalenteripäivien lukumäärän mukaan. Varhaiskasvatus irtisanotaan erillisellä sähköisellä lomakkeella. Maksun perintä päättyy kirjallisen ilmoituksen perusteella. Ilmoitus hoidon päättymisestä pitää olla varhaiskasvatusjohtajalla ennen kuin varhaiskasvatus päättyy.

Maksun periminen ja poissaolot

Maksu peritään kuukausimaksuna enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana. Toimintavuosi alkaa 1.8. ja päättyy seuraavana vuonna 31.7. Heinäkuu on maksuton kuukausi kaikille, joiden varhaiskasvatus on alkanut edellisen elokuun aikana. Tilapäiset poissaolopäivät eivät alenna kuukausimaksua.

Maksua alennetaan seuraavissa tapauksissa:

- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa yli puolet varatuista tunneista kalenterikuukauden aikana tai yli kymmenen päivää, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Sairaudesta johtuvan poissaolon kestäessä koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä lainkaan.
- Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sen takia, ettei kunta ole pystynyt osoittamaan varhaiskasvatuspaikkaa hoitajan poissaolon ajalle, varhaiskasvatusjohtaja myöntää vapautuksen maksusta poissaolon ajalle.
- Jos varhaiskasvatuspaikka on suljettu, eikä lapsi tarvitse varahoitoa.
- Jos lapsen huoltajat **varaavat** lapselle varhaiskasvatuspaikan **lomansa ajaksi, eivätkä peruuta sitä**, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta **periä puolet varhaiskasvatuslain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta**. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitetulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7§:n mukaisesta pienimmästä maksusta. (laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10§)
- Yli viikon kestävän varhaiskasvatuksen keskeytyksen ajalta annetaan maksuhyvitys varhaiskasvatusjohtajan erillispäätöksellä. Koulujen loma-ajasta poikkeavan poissaolon ajasta on tehtävä **ilmoitus** vähintään kaksi viikkoa ennen poissaolon alkua **varhaiskasvatusjohtajalle**. Jos poissaolo ilmoitetaan myöhemmin, ei maksuhyvitystä anneta.
- Koulujen syys-, joului- ja hiihtolomien ajalle varatusta varhaiskasvatuksesta peritään maksu, olipa lapsi varhaiskasvatuksessa tai ei. Kesäkaudelle (1.6.–31.8. heinäkuuta lukuun ottamatta) varatusta paikasta peritään maksu, olipa lapsi varhaiskasvatuksessa tai ei.
- Jos lapsi on muusta syystä ennalta ilmoittamatta poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.
- Jos lapselle on tehty erityishuolto-ohjelma, ja siihen on kirjattu varhaiskasvatus kuntouttavana tukena, on se maksutonta.
- Jos lapsen poissaolo johtuu vanhempien lomautuksesta, vähennetään maksu lomautuksen ajalta. Lomautuksesta on toimitettava työnantajan ilmoitus.
- Jos lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa ei oteta vastaan eikä varhaiskasvatuspaikkaa ole peruttu ennen varhaiskasvatussuhteen alkamispäivää, peritään puolet kuukausimaksusta.

Kaikissa muissa tapauksissa peritään täysi kuukausimaksu.

Laskutus tapahtuu varhaiskasvatuskuukautta seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Varhaiskasvatusmaksun määräämisen perusteena olevat tulot

Päätettäessä lasten varhaiskasvatuksesta määrättävää maksua otetaan perheen tuloina huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verovapaat tulot. Jos lapsen huoltajat asuvat erillään ja lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on vakituinen asuinpaikka. Jos varhaiskasvatusta järjestetään kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Tulot, joita ei huomioida maksua määrättäessä

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaista ylläpitokorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (*syöttinki*). Etuuksien saamisesta tai tulojen vähennyksestä on annettava selvitys tuloseselvityksen yhteydessä.

Tuloseselvitykset, maksun määrääminen ja tarkistaminen

Varhaiskasvatusmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Jos varhaiskasvatus alkaa keskellä kuukautta, on tuloseselvitys toimitettava sen kuukauden loppuun mennessä. Samalla on ilmoitettava varhaiskasvatuksen tarpeen tunnit ja päivät, ellei niitä ole hakemuksessa ilmoitettu. Kunta määrää enimmäismaksun, jos tietoja ei ilmoiteta. Yrittäjän on toimitettava erillinen tuloseselvitys, jonka tilitoimisto tai vastaava sekä yrittäjä allekirjoittavat. Mikäli yrittäjän tulot perustuvat arvioon, tarkistus tehdään puolen vuoden kuluttua. Varhaiskasvatusmaksua tarkistetaan, kun palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky olennaisesti muuttuu (tulojen muutos enemmän kuin 5 %/henkilö) tai kun maksu osoittautuu virheelliseksi. Palvelunkäyttäjän on itse ilmoitettava maksukyvyn muutoksista. Maksu muutetaan ilmoitusta seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien. Kun perheen koko muuttuu, on tieto ilmoitettava. Maksu tarkistetaan ilmoitusta seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien. Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, voidaan maksu oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.